

en fuldstændig normal og ordnet Tilstand. Det kan ikke forlanges eller ventes, at Ministeriet skulde see reent bort herfra; men paa den anden Side forekomme ogsaa saadanne Tilfælde, hvor der kan være Tvivl i saa Henseende, og der siger jeg, at den hele nuværende Tilstand; hvori vi befinde os, nødvendigviis maa bringe Kirkebestyrelsen til i alle saadanne Tvivlstilfælde helst at stille sig paa Frihedens Standpunkt, og hellere at stille sig paa Menighedsmedlemmernes Standpunkt end paa Kirkebestyrelsens. Dernæst bør Kirkebestyrelsen heller ikke absolut sætte sig imod Forslag, der fremkomme i Stikelse af Love, naar det ikke er muligt ad anden Veie at faae det sat igjennem, hvorom der er Spørgsmaal. — Jeg skal naturligviis ikke gaae ind paa, hvad Grundlovens Tanke er med dens Bestemmelse om, at Følgekirkenes Forsatning skal ordnes ved Lov; det vilde være besynderligt nu, da der er hengaaet 17 Aar, siden denne Bestemmelse gaves, at ville gaae dybere ind herpaa; men jeg troer, at Erfaringen har sagt os, hvilken Veie der er den eneste og den bedste, vi kunne gaae. Jeg er derfor overbevist om, at, naar jeg giver min Stemme til denne Lov, giver jeg den — og jeg gjør mig Umage for at stille mig paa det Standpunkt, som den ærede Minister har indtaget, nemlig Kirkebestyrelsens Standpunkt — i fuld Forvisning om, at, naar den bliver sat igjennem — naturligviis med de Forandringer, som denne ligesom enhver anden Lov vil kunne undergaae, inden den naaer det sidste Stadium — vil derved ikke beredes Statsbestyrelsen nogenformhelst Vanstielighed, som ikke med nogen god Billie fra dens Side med Letthed skulde kunne besejres. Jeg gjør det i Overbeviisningen om, at dersom man her, og dersom navnlig Regjeringen albeles støder Forslaget bort, ville Følgerne deraf blive beklagelige baade for Følgekirken og for Statsbestyrelsen, hvorimod det, naar man lader det gaae igjennem, vil kunne blive og vil blive til Gavn for dem begge. Naar Loven vedtages, er det vel muligt, at det virkelig vil vise sig, at ingen anden Menighed end den saa ofte omtalte vil gjøre Brug af den, og de Herrer, som mene, at man skulde indskrænke sig til denne Menighed, ville altsaa derved faae det Resultat opnaaet, som de med Hensyn til den ansee for

ønskeligt; men jeg seer ikke, hvorledes man skulde kunne affatte Lovforslaget saaledes, at man begrænsede det til en enkelt Mand, en enkelt Menighed. Naar jeg siger, at det er ikke umuligt, at det vil vise sig, at Loven i Virkeligheden kun vil faae Anvendelse paa denne enkelte Menighed, vil jeg dog bemærke, at vi ofte her votere Love, som ikke ville kunne siges at hde saa megen Tilfredsstillelse, som denne Lov vil. Følge den vil et meget stort Antal strax blive fyldestgjorte derved, at de faae Følelsen af at være komne ud af denne uhyggelige og meget uklare Stilling, som jeg ikke skal gaae videre ind paa her at karakterisere, og ind i en lovlig og klar Tilstand; de ville faae Følelsen af, at man er kommen deres levende Duffer i saa Henseende imøde, og jeg troer virkelig, at man kan være fuldkommen tilfreds med at opnaae et saadant Resultat. Naar der imidlertid, hvad jeg anseer for ikke blot muligt, men for sandsynligt, i Henhold til en saadan Lov danner sig flere saadanne Menigheder omkring i Følgekirken, dog ikke — derom er jeg overbevist — i noget stort Antal, skulde det da virkelig være Noget, hvormed vi skulde være misfornøiede? Jeg mener Nei; jeg troer tværtimod, at man skulde glæde sig over, at der derigjennem var viist en Trang til, hvad man dog maa sætte høiest i Kirken, et kirkeligt Liv, og dernæst troer jeg, at man specielt med denne Lov for Die skulde sætte særlig Priis paa, at der var flere Steder omkring i Landet, hvor der havde viist sig at være Medlemmer af Følgekirken, som ikke skede at bringe pecuniære og andre personlige Offre, for at faae sig den større Frihed tillagt, som efter vor Grundlov kan finde Sted udenfor Følgekirken, at Følgekirken var dem saa nær, at de ikke skede at bringe disse Offre fremfor at udtræde. Det, troer jeg, vil staae ikke blot ikke som noget Skadeligt, men som en Fordeel ogsaa for selve Følgekirken.

Schjørring: Dersom det, jeg ønskede at sige, gif i den samme Retning som det veltalende Foredrag, vi nu have hørt, vilde jeg naturligviis have frafaldet Ordet, fordi det, jeg havde at sige, da var albeles overflødig; men da det, jeg ønskede at sige, netop er noget ganske